

Werken in het heilzame groen

zorg-
boerderijen

Een groene omgeving heeft een positieve invloed. Nauw contact met planten en dieren is heilzaam. Vraag het maar aan Willem Rombaut van Steunpunt Groene Zorg. Hij is een van de drijvende krachten achter de zorgboerderijen.

Willem Rombaut: "Groene Zorg is geen therapie, wel een concreet hulpmiddel, één element in het hele begeleidingsproces."

Boerderijen hebben een lange traditie van zorg. Wie vroeger uit de maatschappelijke boot viel, kon dikwijls wel op een land- of tuinbouwbedrijf terecht. Sinds wanneer helpt Steunpunt Groene Zorg die traditie voort te zetten?

Willem Rombaut: Steunpunt Groene Zorg vzw is in 2004 van start gegaan en is opgericht door Cera, Boerenbond en Groep KVLV. We ondersteunen initiatieven die mensen uit kwetsbare groepen zinvolle activiteiten aanbieden in een groene werkomgeving. 'Groene omgeving' moeten we in deze context relatief breed zien. Dat gaat van particuliere initiatieven over sociale werkplaatsen met land- en tuinbouwactiviteiten en instellingsboerderijen, tot de echt professionele land- en tuinbouwbedrijven. Het Steunpunt houdt zich in hoofdzaak met die laatste groep bezig, met de zorgboerderijen dus.

Zorgvragers komen op een zorgboerderij bij echte boeren en boerinnen terecht. En daar moet gewerkt worden?

Dat is inderdaad essentieel. De 'zorgverlener' is een echte boer. Hij ziet zijn bedrijf nuchter, vanuit het standpunt van de land- of tuinbouwer. Dat betekent dat de zorgvrager geen therapeutische praatjes moet verwachten. Integendeel, hij moet zelf de handen uit de mouwen steken. Dat is erg belangrijk, omdat de cliënt op die manier terug een stap in het echte leven zet.

Er zijn veel vormen van Groene Zorg, zijn er ook veel verschillende groepen zorgvragers?

De verscheidenheid is groot. Het gaat om psychiatrische patiënten, jongeren met aanpassingsproblemen, personen met een mentale handicap, dementerende bejaarden, mensen met een verslavings-

“Het moeten *warme mensen* zijn”

André Bouwen is als ergotherapeut verbonden aan het Universitair Psychiatrisch Centrum Sint-Kamillus in Bierbeek. Voor Sint-Kamillus en voor Walden vzw, een organisatie voor beschut wonen, coördineert hij de activeringsdienst ‘Echo’. Activeren betekent voor Echo het begeleiden naar de arbeidsmarkt, maar ook naar vrije tijd, opleiding en vorming. Groene Zorg is André Bouwen niet vreemd. Meer zelfs, geregeld geeft hij voor zorgboeren en -boerinnen voordrachten over de manier waarop ze het best met de zorgvrager omgaan. Hij begeleidt ook ervaringsuitwisselingen.

Wat betekent de zorgboerderij voor Echo?

André Bouwen: Wat wij in de eerste plaats nastreven, is het creëren van kansen voor ontmoeting, voor het opbouwen van informele sociale contacten. De zorgboerderij biedt goede kansen voor zinvolle werk- en dagbesteding. Ze past bovendien mooi in het kader van onze doelstelling om zoveel mogelijk te werken met sectorvreemde instanties.

Hoe vindt u de geschikte zorgboer en -boerin?

Eigenlijk is dat niet zo ingewikkeld. We kijken in eerste instantie vooral hoe de

omgeving in elkaar steekt. Het gaat dan om vrij eenvoudige dingen. Als we bijvoorbeeld zien dat boer en boerin zelf goed met elkaar communiceren, dan is dat al een indicatie dat er mogelijkheden zijn. We kijken ook naar de boerderij zelf. Is alles netjes onderhouden? Staat alles keurig op zijn plaats? Het spreekt voor zich dat een dergelijke omgeving de cliënt meer kan bijbrengen dan een wanordelijk gerund, onoverzichtelijk bedrijf.

Zorgen voor anderen is in land- en tuinbouw altijd al belangrijk geweest. Hoe zit het met de jongere generatie zorgboeren en -boerinnen?

Opvallend is dat steeds meer boeren en boerinnen echt wel hebben gestudeerd. Ik ken bedrijven waarvan de zorgboerin maatschappelijk werker is. We zien hoe zij de activiteiten van het bedrijf op een zinvolle manier diversifiëren en tegelijk iets met het oorspronkelijke diploma doen. Het belangrijkste blijven echter altijd de menselijke kwaliteiten van de zorgaanbieders. Het moet gaan om wat wij gemeenzaam ‘warme mensen’ noemen.

In de land- en tuinbouw is het begrip zorgboerderij intussen vrij goed ingeburgerd, in de welzijns- en gezondheidszorg heel wat minder. Hoe komt dat?

Enerzijds moeten de medewerkers van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen nog meer overtuigd worden van het belang van sectoroverschrijdende samenwerking. Vaardigheden en gedragsvormen kunnen het best geoefend worden in een gewone, zo normaal mogelijke omgeving. Anderzijds moeten de medewerkers zich verder bekwamen in het ‘loslaten’ van zorgvragers. Kijk maar naar de zorgboerderijen: ze tonen aan dat loslaten wel degelijk goed kan zijn.

problematiek, noem maar op. In principe sluiten we niemand uit. Alleen voor te jonge kinderen is er eigenlijk geen plaats. Echt meewerken kunnen die nog niet, ze lopen meer wat met de boer mee. En dat is voor bedrijfsleiders moeilijker in te passen in de bedrijfssituatie.

Jongeren vormen de grootste groep van zorgvragers. Vooral de voorbije jaren werken we goed samen met de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB). Jongeren die het op school, thuis of in de maatschappij moeilijk hebben, worden tijdelijk op een zorgboerderij aan het werk gezet. Samen met jongeren uit de bijzondere jeugdzorg zijn de jongeren die door de CLB's worden doorverwezen nu toch al goed voor zo'n 55 à 60 % van alle hulpboeren. Na de jongeren volgen de cliënten uit de geestelijke gezondheidszorg en de groep van personen met een handicap.

Bestaat het gevaar dat de zorgboer de zorgvrager louter als een goedkoop

hulpje gaat zien?

Dat risico is er niet, omdat we altijd met drie partijen werken: de zorgboer, de zorgvrager en de welzijns- en gezondheidssector. Het is een driehoeksverhouding. De zorgboer biedt zinvol werk aan, de zorgvrager helpt mee en de zorg- of welzijnsvoorziening blijft de cliënt begeleiden. De zorgboer en de zorgboerin gaan dus niet in de plaats van de therapeut, de hulpverlener of de welzijnswerker staan. Groene Zorg is geen therapie, wel een concreet hulpmiddel, één element in het hele begeleidingsproces.

Krijgt de zorgboer een financiële compensatie? Hij steekt toch heel wat tijd in het project?

Als de zorgvrager(s) met een begeleider op de boerderij komen – meestal gaat het dan om drie, vier, vijf zorgvragers – dan krijgt de zorgboer een subsidie van 15 euro per dag. Komt de cliënt zelfstandig, dan wordt dat 40 euro. Die 15 euro

moet wat mij betreft worden opgetrokken. Zelfs als er een begeleider mee is, moet de zorgboer immers nog steeds in de buurt blijven.

Boerderijen vinden we vooral op het platteland. Wat gebeurt er met de zorgvragende die in een stad woont?

Dat is een probleem, maar we werken eraan. In het kader van de plattelandsontwikkeling is de interactie tussen stad en platteland een belangrijk item. We zijn ervan overtuigd dat we de land- en tuinbouwers in de buurt van de steden nog intensiever moeten benaderen. Denk alleen al aan de vele hangjongeren. Velen van hen zouden op een zorgboerderij een heel andere wereld leren kennen. Dat is iets waaraan we werken. Als de steden ons leren kennen, dan kunnen we ze snel van het nut van de zorgboerderij overtuigen!

FvB

Ampersand voor zwerfvuilteam Borgwal

Reeds 0 reacties | reageer zelf

GAVERE - Dirk Martens, voorzitter CD&V Gavere, maakte in zaal Bronnendal Dikkelvenne 3 genomineerden bekend voor de 2de Gaverse Ampersand, die verdienstelijke, onbaatzuchtige inspanningen voor Gavere beloont. Het ging tussen Jeugdhuis De Barst, het zangkoor van Baaigem en het zwerfvuilteam met bewoners van het Ortho-agogisch centrum Broeder Ebergiste uit Vurste, die wekelijks als begeleide activiteit het zwerfvuil opruimen in Gavere. Het zwerfvuilteam mocht uiteindelijk de onderscheiding mee naar huis nemen. gpp

(gpp)

Ampersand voor zwerfvuilteam Borgwal

© Pierre Penninck